

Sex av nio partier svarar om obesitasvården i Dalarna – läkemedelsfrågan skiljer partierna åt

Sex av Region Dalarnas nio partier har besvarat Riksförbundet Obesitas Sveriges valenkät om obesitasvården inför valet 2026. Centerpartiet, Dalarnas Sjukvårdsparti och Kristdemokraterna är positiva till eller öppnar för olika former av riktad regional läkemedelssubvention, medan Miljöpartiet vill ha mer underlag, Liberalerna vill följa TLV bedömning och Moderaterna inte ger något tydligt besked om en regional lösning. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna har inte svarat. Detta sker i en region där 58,6 procent av den vuxna befolkningen lever med övervikt eller obesitas.

Tre av nio partier har inte svarat

Inför valet 2026 har Riksförbundet Obesitas Sverige frågat samtliga partier i Region Dalarna hur de vill utveckla vården för personer som lever med obesitas under mandatperioden 2026–2030.

Centerpartiet, Dalarnas Sjukvårdsparti, Kristdemokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna och Moderaterna har besvarat enkäten. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna har inte svarat, trots att samtliga partier fått en påminnelse.

Det regionala underlaget lyfter bland annat behovet av att:

- stärka tillgången till jämlik, sammanhållen och evidensbaserad obesitasvård,
- förbättra den medicinska utredningen och diagnostiken,
- minska patienters beroende av privata vårdgivare och egenfinansierad behandling,
- förbättra bemötandet och motverka stigma i vården,
- säkerställa att patienter får tillgång till evidensbaserad behandling inom den offentliga vården.

– Det är positivt att sex av nio partier har svarat. Men svaren visar också skillnader i hur partierna vill utveckla obesitasvården. Nu behöver väljarna kunna bedöma vilka konkreta prioriteringar partierna är beredda att göra efter valet, säger Jenny Vinglid, generalsekreterare för Riksförbundet Obesitas Sverige.

Läkemedelsfrågan skiljer partierna åt

Efter TLV beslut i februari 2026 att inte inkludera obesitasläkemedel i det nationella högkostnadsskyddet kan regionerna själva besluta om finansiering för avgränsade patientgrupper med särskilt stora behov.

I Dalarna skiljer sig partiernas besked åt:

- **Centerpartiet:** är positivt till riktade regionala subventioner för patienter med svår obesitas och allvarlig samsjuklighet, men vill på sikt se en nationell lösning.
- **Dalarnas Sjukvårdsparti:** vill utreda möjligheten att införa regional subvention för tydligt definierade patientgrupper.

- **Kristdemokraterna:** öppnar för en riktad subvention, men betonar att den måste bygga på professionens bedömningar, tydliga kriterier och kostnadseffektivitet.
- **Miljöpartiet:** har ännu inte tagit ställning och vill ha mer underlag.
- **Liberalerna:** anser att TLV bedömning bör gälla och vill inte att regionpolitiker själva fattar sådana beslut.
- **Moderaterna:** lyfter att läkemedlen bör kunna omfattas av högkostnadsskyddet, men ger inget tydligt besked om regional subvention.
- **Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna:** inget svar har inkommit.

– Här finns tydliga skillnader mellan partierna. Några öppnar för regionala lösningar, medan andra vill utreda frågan vidare, följa TLV bedömning eller inte ger något tydligt regionalt besked. För patienterna innebär det fortsatt osäkerhet. Utan offentlig finansiering riskerar tillgången till modern behandling att avgöras av den enskildes privatekonomi snarare än det medicinska behovet, säger Jenny Vinglid.

Omfattningen i regionen

I Region Dalarna lever 58,6 procent av den vuxna befolkningen med övervikt eller obesitas, varav 20,8 procent med obesitas.

Obesitas Sveriges Bemötanderapport 2025 och regionala underlag visar samtidigt på betydande brister i vården:

- Endast 18 procent av patienterna uppger att de genomgått en medicinsk utredning innan diagnosen obesitas ställdes.
- 88 procent uppger att de upplevt stigmatisering eller fördomar i samband med vårdkontakt för obesitas.
- 35 procent uppger att de inte fått information om eller erbjudits evidensbaserad behandling inom den offentliga vården.
- Region Dalarna genomför i nuläget 221 obesitasoperationer per år.

Tillgången till strukturerad, långsiktig och evidensbaserad obesitasvård är samtidigt begränsad. När adekvat vård saknas söker sig många patienter till privata vårdgivare och bekostar behandlingen själva, eller avstår från behandling helt.

Valet avgör den politiska riktningen

Obesitas ökar risken för bland annat typ 2-diabetes, hjärt-kärlsjukdom, cancer, sömnapné och ledsjukdomar. Omkring 80 procent av alla som lever med typ 2-diabetes lever även med obesitas. Enligt Institutet för hälso- och sjukvårdsekonomi (IHE, 2025) uppgår de samlade samhällsekonomiska kostnaderna för övervikt och obesitas i Sverige till 80,4 miljarder kronor per år, där en stor del utgörs av indirekta kostnader som sjukfrånvaro och produktionsbortfall. När behandling inte erbjuds i tid riskerar kostnaderna att flyttas från tidiga och strukturerade vårdinsatser till behandling av följsjukdomar, längre sjukskrivningar och produktionsbortfall.

– Efter TLV beslut blir det viktigt för väljarna att veta hur partierna faktiskt tänker agera regionalt. Samtidigt visar våra patientdata att många fortfarande inte får den vård de behöver. Under nästa mandatperiod behöver Region Dalarna bygga en mer sammanhållen vårdkedja där patienter utreds, behandlas och följs upp utifrån medicinska behov. Det är de konkreta prioriteringarna väljarna behöver kunna bedöma inför valet, säger Jenny Vinglid.

Om Riksförbundet Obesitas Sverige

Riksförbundet Obesitas Sverige är en patientorganisation som representerar omkring 1,5 miljoner människor i Sverige som lever med obesitas. Förbundet arbetar för en jämlik, evidensbaserad och fördomsfri vård i hela landet.

För mer information, kontakta:

Jenny Vinglid, generalsekreterare

E-post: jenny.vinglid@obesitassverige.se

Vi kan förmedla kontakt med en patientföreträdare i Region Dalarna för intervju. Kontakta info@obesitassverige.se, så hjälper vi till att förmedla kontakten.

Läs mer:

Ta del av **partiernas fullständiga svar och vår sammanställning av valenkäten** för Region Dalarna på obesitassverige.se/valet2026.

Där finns också **vårt regionala faktaunderlag om obesitasvården**, med statistik, hälsoekonomiska analyser och patienters erfarenheter.

*Håll dig uppdaterad!
Följ oss på våra
sociala medier*